

Nes Sportsklubb
Postboks 100
2353 STAVSJØ

Att.:

Saksbehandler: Bård Anders Rounge, 22995934
Vår ref.: 24/2319-13
Deres ref.:
Dato: 05.03.2025

Tilsynsrapport med vedtak om pålegg

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) utførte tilsyn med Nes Sportsklubb. Tilsynet ble gjennomført som et stedlig tilsyn hos Nes Sportsklubb, som har driftstillatelse for en taubane med anleggsnummer 2.04.033. Åpningsmøte og dokumentgjennomgang ble gjennomført på Teams 23. januar 2025. I tillegg ble det avholdt stedlig befaring 29. januar 2025 (kun påstigningsområdet og første mast ble fysisk besiktiget). Sluttmøte ble avholdt på Teams 3. februar 2025 og tilsynsbevisene ble oversendt virksomheten 3. februar 2025.

Vårt revisjonslag besto av Bård Anders Rounge (fungerende tilsynsleder), Trond Østerås (tilsynsleder) og Marie Solberg (medrevisor).

Fra virksomheten deltok Martin Simensen Kjeve (leder skigruppa Nes Sportsklubb) og Morten Øvern (driftsleder taubane).

Tema for tilsynet var:

1. Risikovurderinger av driften av anlegget
2. Kompetansekrav og opplæring av driftspersonell
3. Instruks for driftspersonell
4. Kontroll og vedlikehold av anlegget
5. Hendelsesrapportering og varsling
6. Beredskap for skiheisen

Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet.

Vi har inntrykk av at Nes Sportsklubb er opptatt av å ta tak i de forholdene som ble påpekt og ønsker å drive anlegget sikkert. Det ble startet opp arbeid umiddelbart etter oppstartsmøte og dokumentgjennomgang, med tanke på å forbedre sikkerhetsnivået.

Siden det i oppstartsmøtet ble klart at spesielle inspeksjoner ikke er fullført, så ble det oversendt et separat varsel om stans 24. januar 2025 (vår ref. 24/2319-4). Vi fattet vedtak om stans den 7. februar 2025. Vi mottok dokumentasjon på utførte spesielle inspeksjoner 27. februar 2025 og vedtaket om stans ble opphevet 3. mars 2025 (24/2319-11).

Tilsynsrapporten inneholder seks vedtak.

Vedtak

1. Vedtak om å utarbeide instruks for driftspersonell

Vi har fattet følgende vedtak:

Nes Sportsklubb skal utarbeide instruks for alt driftspersonell.

De nye instruksene må sendes til Statens jernbanetilsyn innen **20. mars 2025**.

Hva regelverket sier

Det følger av taubaneforskriften § 2-13 tredje ledd, bokstav d samt § 2-14 andre ledd at virksomheten skal ha instruks for sikker drift.

Hva vi fant under tilsynet

Dere kunne ikke legge frem instruks for driftspersonell.

Vår vurdering

For å ivareta sikker drift er det vesentlig at alle oppgaver og ansvar som ligger hos driftspersonell er tydelig beskrevet. Eksempler på slike oppgaver kan være:

- Driftsoppgaver i forbindelse med daglig drift
- Kontroll og vedlikeholdsoppgaver
- Oppgaver i forbindelse med beredskap og hendelser
- Myndighetsmatrise

Nes Sportsklubb har ikke tilfredsstillende instruks for sikker drift, og det er et brudd på § 2-13 tredje ledd bokstav d samt § 2-14 andre ledd.

2. Vedtak om å utarbeide instruks for krav til kompetanse og rutine for å dokumentere opplæring for driftspersonell

Vi har fattet følgende vedtak:

Nes Sportsklubb skal dokumentere krav til kompetanse for driftspersonell samt lage en rutine for å dokumentere opplæring som blir gitt.

Dokumentasjonen må sendes til Statens jernbanetilsyn innen **20. mars 2025**.

Hva regelverket sier

Det følger av taubaneforskriften § 2-13 tredje ledd bokstav e at sikkerhetsstyringssystemet skal beskrive krav til kompetanse og opplæring for driftspersonell. Dette inkluderer også krav til førstehjelps- og redningskompetanse. Generelle krav til driftspersonell følger av § 3-1 og for driftsleder av § 3-2. Disse kravene må også omtales i sikkerhetsstyringssystemet.

Hva vi fant under tilsynet

Dere kunne ikke legge frem krav til kompetanse for driftspersonell eller system for dokumentasjon på opplæring av driftspersonell utover driftsleders kompetansebevis.

Vår vurdering

For å ivareta sikker drift er det vesentlig at kompetanse- og opplæringskrav for driftspersonell er beskrevet. Dette inkluderer både forskriftskrav og deres egne interne krav til driftspersonell. Gjennomført opplæring må dokumenteres. Driftspersonell er typisk heisvakt, heiskjører, vedlikeholdspersonell, tråkkemaskinførere osv., det vil si alt personell med oppgaver i anlegget som har betydning for sikkerheten.

Nes Sportsklubb har ikke beskrevet krav til kompetanse og opplæring og har ikke dokumentasjon på gjennomført opplæring, og det er et brudd på § 2-13 tredje ledd bokstav e.

3. Vedtak om å utarbeide rutine for og dokumentasjon av risikovurderinger

Vi har fattet følgende vedtak:

Nes Sportsklubb må utarbeide rutiner for regelmessig gjennomgang av risikovurderingene for virksomheten samt gjennomføre en oppdatert risikovurdering av driften i henhold til ny rutine.

Kopi av rutinene og den nye risikovurderingen må sendes til oss **innen 20. mars 2025**.

Hva regelverket sier

Taubaneforskriften § 2-13 tredje ledd bokstav c sier at sikkerhetsstyringssystemet skal inneholde en beskrivelse av hvordan jevnlig risikovurderinger og de tilhørende handlingsplanene skal gjennomføres. Etter § 2-14 er det et krav at risikovurderinger gjennomføres i tråd med anerkjente metoder, og at avvik skal være en del av grunnlaget for risikovurderingene.

Hva vi fant under tilsynet

Nes Sportsklubb har ikke rutine for å gjøre jevnlig oppdateringer av risikovurderingen. Det ble ikke dokumentert at det har blitt utført regelmessige oppdateringer av risikovurderingen.

Vår vurdering

Regelverket sier at dere må ha beskrivelser for hvordan risikovurderinger skal gjennomføres og dere må sikre at det gjøres en regelmessig gjennomgang av risikovurderingene. Dere må vise til

hvilken anerkjent metode dere benytter, hvem som er ansvarlig for gjennomføringen, hvem som skal være med, og hvor ofte dere skal gjennomgå risikovurderingene.

Hendelser og avvik skal være del av risikovurderingene.

For å sikre at det gjennomføres risikovurderinger regelmessig, at disse er skriftlige og datert, må dere ha en rutine som beskriver hvordan dette skal utføres hos dere. Selv om gjennomgangen av risikovurderingen ikke medfører endringer, så må det dokumenteres at gjennomgangen er utført.

Manglende rutiner for å oppdatere risikovurderinger er et avvik fra taubaneforskriften § 2-13 tredje ledd bokstav c.

4. Vedtak om å revidere rutiner for å rapportere uønskede hendelser

Vi har fattet følgende vedtak:

Nes sportsklubb må utarbeide en rutine som sikrer at alle taubaneulykker, alvorlige taubanehendelser og taubanehendelser registreres internt og rapporteres til Statens jernbanetilsyn og Statens havarikommisjon.

Rutinen må sendes til oss innen **20. mars 2024**.

Hva regelverket sier

Taubaneforskriften § 2-13 tredje ledd bokstav b sier at sikkerhetsstyringssystemet skal beskrive systemet for avvikshåndtering. Rutinene skal blant annet omfatte plikten til å rapportere til Statens jernbanetilsyn og Statens havarikommisjon etter taubaneforskriften § 2-9.

Etter taubaneforskriften § 2-9 skal virksomheten rapportere skriftlig til Statens jernbanetilsyn og Statens havarikommisjon om taubaneulykker og alvorlige taubanehendelser. Rapporten skal sendes så snart som mulig og senest innen 72 timer. Taubanehendelser skal rapporteres til SJT innen 8 dager. Alle rapportene sendes inn til Statens jernbanetilsyn på SJT sitt skjema. SJT rapporterer hendelser som defineres som taubaneulykke og alvorlige taubanehendelse videre til Statens Havarikommisjon.

Definisjoner på hva ulykke, alvorlig hendelse og hendelser står i taubaneforskriften § 1-3 og er som følger:

taubaneulykke: en uønsket eller plutselig hendelse eller en bestemt rekke slike hendelser som har skadelige følger som fører til død eller alvorlig personskade, betydelige materielle skader på eiendom eller på miljø, og alle andre lignende ulykker

alvorlig taubanehendelse: en uønsket hendelse som under litt andre omstendigheter kunne ha ført til en taubaneulykke

taubanehendelse: enhver annen hendelse enn en ulykke, som har sammenheng med driften, og som innvirker på driftssikkerheten

Hva vi fant under tilsynet

På tidspunktet for oppstartsmøte og dokumentgjennomgang var det ikke registrert noen rapporterte hendelser fra Nes Sportsklubb i vårt system. Det har etter oppstartsmøte blitt rapportert hendelser. Dette kan tyde på at terskelen for å rapportere til SJT har vært for høy eller at rutinen ikke har vært kjent for relevant driftspersonell.

Vår vurdering

Siden det ikke var rapportert inn noen hendelser til SJT på tidspunktet vi gjennomførte dokumentgjennomgang er det grunn til å tro at det har forekommet hendelser som er rapporteringspliktige, men som ikke er rapportert inn. Det er viktig å ha en rutine som er hensiktsmessig for virksomheten, og som blir fulgt, og at terskelen for å rapportere internt og til Statens jernbanetilsyn ikke er for høy. Det er vesentlig at rutinen er godt kjent for alle som har ansvar for drift og som skal rapportere avvik og hendelser internt. Rapportering videre til Statens jernbanetilsyn kan i praksis med fordel utføres av en eller få personer, dette kommer som følge av at skjemaene følger person og ikke virksomhet i Altinn og at det dermed blir lettere å holde oversikt over tidligere innsendte rapporter.

At dere mangler en rutine for intern avvikshåndtering og for rapportering av hendelser til SJT er et avvik fra kravet i taubaneforskriften § 2-9 og § 2-13 tredje ledd bokstav b.

5. Vedtak om å oppdatere rutine for langsiktig og regelmessig kontroll og vedlikehold samt dokumentasjon på at kontroll og vedlikehold er utført

Vi har fattet følgende vedtak:

Nes Sportsklubb må utarbeide rutiner for langsiktig og regelmessig kontroll og vedlikehold, samt rutine for å dokumentere at kontroller og vedlikehold er utført.

Rutinen må sendes til oss innen **20. mars 2025**.

Hva regelverket sier

Taubaneforskriften § 3-12 krever at virksomheten skal ha rutiner for kontroll og vedlikehold. For anlegg der det finnes en beskrivelse av kontroll og vedlikehold fra leverandøren, skal denne beskrivelsen som et minimum følges. I tillegg skal virksomheten vurdere om det trengs ytterligere kontroll og vedlikehold, eller kortere intervaller enn det leverandøren har anbefalt.

Kontroll- og vedlikeholdsarbeidet skal utføres av kvalifisert personell og være lagt opp slik at det forebygger ulykker og alvorlige hendelser. Utførte kontroller og utført vedlikehold skal være dokumentert.

Hva vi fant under tilsynet

Det forelå ingen helhetlig langsiktig plan for kontroller, vedlikehold og ettersyn, samt at gjennomført vedlikehold, kontroll og ettersyn ikke var tilstrekkelig, systematisk og helhetlig dokumentert.

Ved nedre stasjon så har det vært (merker på mast) og er nesten kontakt mellom medbringer og mast, samt kabelføringer og vegetasjon, på retur side.

Kabelføring inn til drivsystemet er uheldig plassert.

Medbringer berører vegetasjon.

En enkelt medbringer var vinklet mot høyre på retur (motsatt av alle andre), dette kan komme av slitasje på klemme eller feil montering.

Enkelte medbringere hadde skader på plastkomponenter.

I forbindelse med daglig kontroll så ble opptrekkskontrollen kun visuelt inspisert og ikke funksjonstestet.

Utfylling av driftsdagboken (daglig kontroll) var mangelfull.

Vår vurdering

Virksomheten skal ha skriftlige planer for hvilke kontroller som skal gjennomføres, hva de skal inneholde og når de skal skje. Gjennomførte kontroller skal dokumenteres. Dette inkluderer daglige kontroller, månedlige kontroller, årlige kontroller, spesielle inspeksjoner mm.

Utgangspunktet for hvilke kontrollpunkter som skal sjekkes og med hvilken hyppighet, er de beskrivelsene leverandøren har gitt. Dersom dere mangler leverandørens beskrivelser må dere forsøke å skaffe disse, eller gjøre en vurdering av hva som er riktig nivå for deres anlegg. Da kan dere ta utgangspunkt anerkjente standarder og eventuelt med inspirasjon fra driftsinstruks for tilsvarende anlegg hos andre virksomheter, dersom dere ikke kan fremskaffe dokumentasjon på eget heisanlegg. Virksomheten må også vurdere om det er lokale forhold som tilsier at flere punkter må sjekkes eller at hyppigheten økes. Virksomheten bruker i dag driftsdagboken utgitt av norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner.

Nes Sportsklubb må vurdere om kontrollpunktene i driftsdagbok som et minimum dekker det leverandøren har beskrevet i kontroll og vedlikeholdsmanualene og eventuelt om det behov for lokale tilføyelser.

Det er vesentlig at alle som utfører kontroller kjenner fagbegreper og hva kontrollen innebærer, og at det er en sammenheng mellom planen for kontroll og vedlikehold og instruksene som utarbeides for driftspersonell (se vedtak 1).

Det at det ikke foreligger rutine for både regelmessig og langsiktig kontroll og vedlikehold, og at det ikke foreligger tilstrekkelig dokumentasjon på utført kontroll og vedlikehold er et avvik fra taubaneforskriften § 3-12.

6. Vedtak om å oppdatere beredskapsplanen

Vi har fattet følgende vedtak:

Nes Sportsklubb må oppdatere sin beredskapsplan.

Rutinen må sendes til oss innen **20. mars 2025**.

Hva regelverket sier

Taubaneforskriften § 2-15 krever at beredskapsplanen inneholder intern og ekstern varslingsliste og at det finnes en oversikt over førstehjelps- og redningsutstyr og hvor det er plassert.

Hva vi fant under tilsynet

Det forelå ingen oversikt over førstehjelps- og redningsutstyr og hvor dette er plassert.

I den oversendte beredskapsplanen manglet det kontaktinformasjon og beskrivelse av varsling til Statens havarikommisjon. Dette kravet kom inn i forskriften fra januar 2024. Rutinen var oppdatert da vi var på stedlig tilsyn.

Vår vurdering

Beredskapsplanen må oppdateres med en oversikt over førstehjelps- og redningsutstyr og hvor dette er plassert.

Det kan med fordel også beskrives på egnet sted i virksomhetens sikkerhetsstyringssystem hvordan virksomheten følger opp at førstehjelps- og redningsutstyr etterfylles etter bruk og generelt er operativt.

Mangler i beredskapsplanen er et avvik fra taubaneforskriften § 2-15.

Andre forhold

I den fremlagte rutinen for avvikshåndtering så blandes begrepene varsling og rapportering i teksten. Varsling skal utføres til Statens havarikommisjon (taubaneforskriften § 2-8), muntlig og umiddelbart dersom det oppstår taubaneulykker eller alvorlige taubanehendelser. Rapportering (taubaneforskriften § 2-9) skal skje til Statens jernbanetilsyn på eget skjema i henhold til frister gitt i forskriften. Statens jernbanetilsyn videresender rapporter om taubaneulykker og alvorlige taubanehendelser til Statens havarikommisjon. Nes Sportsklubb bør gå igjennom rutinen og rydde i bruken av begreper slik at de er i overensstemmelse med kravene i taubaneforskriften.

Det ble observert et utslitt skilt ved bunnstasjonen/påstigningen som med fordel kan byttes ut.

Vi viser til veilederne på våre nettsider om blant annet:

Sikkerhetsstyring:

<https://www.sjt.no/taubane/veiledning-taubane/veileder-om-sikkerhetsstyringssystem-taubane/>

Uønskede hendelser:

<https://www.sjt.no/taubane/veiledning-taubane/veileder-uonskede-hendelser/>

Rapporteringsplikten:

<https://www.sjt.no/taubane/rapportere-og-varsele-om-uonskede-hendelser/rapportere-uonskede-hendelser-taubane/>

Fareveileder for skitrekking

<https://www.sjt.no/taubane/veiledning-taubane/veileder-fareidentifisering-skitrekking/>

Vi har også en fareveileder for stolheis og mange andre nyttige veiledere.

Meld dere gjerne på vårt nyhetsbrev. Der sender vi ut relevant informasjon og andre nyheter:

<https://pub.dialogapi.no/s/72c91d0d-38f8-4bdd-a7cb-2ce9b90d51c0>

Klagefrist

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Rapportdato:

05.03.2025

Ingunn D. Rognes
seniorrådgiver

Bård Anders Rounge
Senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

Lov om taubaner (taubaneloven¹) § 12 gir SJT myndighet til å føre tilsyn.

Vi varsler om at vi vil fatte vedtak etter lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven²) § 16.

Vedtak om pålegg om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i lov om taubaner §§ 14 og 15.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova³ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Angi saksnummeret når dere kontakter oss.

¹ Lov om taubaner (taubaneloven) LOV-2017-05-22-29

² Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-1967-02-10

³ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2006-05-19-16